

Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta

Pöytäkirja

Aika 09.09.2025 17:15 - 18:00

Paikka LUT-yliopisto, kokoustila D252, 2. krs (os. Mikkulankatu 19, Lahti)

	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Osallistujat	Bruneau Milla	puheenjohtaja	esteellinen 25 § Ladec Oy:n avustusta käsiteltäessä klo 17.35-17.36 ja 32 § klo 17.59-18.00
	Sairomaa Tomi	varapuheenjohtaja	puheenjohtaja 25 § Ladec Oy:n avustusta käsiteltäessä klo 17.35-17.36 ja 32 § klo 17.59-18.00, esteellinen § 27 klo 17.44-17.46
	Ruuska Milla	jäsen	
	Säteri Sanna	jäsen	
	Rive Sami	jäsen	
	Salakka Helena	jäsen	
	Korhonen Seppo	jäsen	
	Elomaa Ville-Veikko	jäsen	
	Arvaja Pertti	jäsen	poistui klo 17.44 § 27 käsittelyn aikana
	Backman Jani	varajäsen	
	Hämäläinen Emilia	varajäsen	
	Laavi Elina	elinvoimajohtaja, esittelijä	

Eskonsipo-Bradshaw	kaupunkikulttuurijohtaja
Henna	
Tuominen Taisto	työllisyysjohtaja
Takala Terhi	valmistelusihteeri, pöytäkirjanpitäjä
Laine Maija	controller, asiantuntija

	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Poissa	Niinistö Sari	jäsen	
	Pikkarainen Harri	jäsen	
	Häkkinen Ida	nuorisovaltuuston edustaja	
	Vehviläinen Liisa	henkilöstön edustaja	

Elinvoima- ja hyvinvointilautakunnan puolesta

Milla Bruneau

Terhi Takala

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Sanna Säteri

Helena Salakka

Pöytäkirja on ollut nähtävillä Lahden kaupungin yleisessä tietoverkossa osoitteessa

<http://www.lahti.fi> 16.09.2025

Terhi Takala

valmistelusihteeri

§	Otsikko	Sivu
§ 21	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
§ 22	Pöytäkirjan tarkastajat	5
§ 23	Elinvoiman palvelualueen seurantaraportti 1.1.-30.6.2025	6
§ 24	Talousarvion muutosesitys elinvoiman palvelualueelle vuodelle 2025	8
§ 25	Elinvoiman palvelualueen vuoden 2026 talousarvioesitys ja vuosien 2026-2028 taloussuunnitelmaesitys	15
§ 26	Vesiliikuntakeskuksen toteutus	18
§ 27	Liikuntapalveluiden vuosiavustusten 2025 täydentäminen	22
§ 28	Lahden kaupungin ja CC Breakaway Oy:n yhteistyösopimus 2026-2028	24
§ 29	Tiedoksi merkittävät asiat	30
§ 30	Muut asiat	31
§ 31	Täydennysperukirja, perillisittä kuolleen kuolinpesän omaisuuden hakeminen Lahden kaupungille (salassa pidettävä)	32
§ 32	Oikaisuvaatimus elinvoima- ja hyvinvointilautakunnan päätökseen 12.8.2025 § 9	33

Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta
Pöytäkirja

nro 3

Lahden kaupunki, Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta, 09.09.2025

§ 21

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta

Pöytäkirja

Lahden kaupunki, Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta, 09.09.2025

nro 3

§ 22

Pöytäkirjan tarkastajat

Puheenjohtajan ehdotuksesta tämän pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin jäsenet Sanna Säteri ja Helena Salakka.

Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta
Pöytäkirja

nro 3

Lahden kaupunki, Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta, 09.09.2025

§ 23

Elinvoiman palvelualueen seurantaraportti 1.1.-30.6.2025

1549/02.00.01.00/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

elinvoimajohtaja Elina Laavi, p. 040 708 2121

työllisyysjohtaja Taisto Tuominen, p. 044 482 6976

kaupunkikulttuurijohtaja Henna Eskonsipo-Bradshaw, p. 044 482 0838

controller Maija Laine, p. 044 716 1433

strategiapäällikkö Olli Toivonen, p. 044 482 6180

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

elinvoimajohtaja Laavi Elina

Päätösehdotus

Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta päättää merkitä tiedoksi elinvoiman palvelualueen puolivuosisiraportin 1.1.–30.6.2025.

Perusteluosa

Kaupunginhallitus on 2.12.2024 § 413 hyväksynyt vuoden 2025 talousarvion toimeenpano-ohjeet. Ohjeissa edellytetään, että palvelualue raportoi taloudestaan ja toiminnastaan toimielimille alaistensa yksiköiden osalta vähintään neljännesvuosittain. Puolivuosisiraportissa esitetään strategian kärkihankkeiden eli toiminnallisten tavoitteiden toteuma.

Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta
Pöytäkirja

nro 3

Elinvoiman palvelualueen talouden ja toiminnan seurantaraportti sekä strategian toimenpiteiden toteumatiedot tammi-kesäkuulta on esitetty liitteissä. Tekninen ennuste vuoden elinvoiman palvelualueesta osoittaa tuloksen parantuvan 6,9 milj. euroa.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Liitteet

- 1 Elinvoiman palvelualueen seurantaraportti 1.1.-30.6.2025
- 2 Strategian puolivuotisraportti 2025, elinvoiman palvelualue

Lahden kaupunki, Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta, 09.09.2025

§ 24

Talousarvion muutosesitys elinvoiman palvelualueelle vuodelle 2025

2016/02.00.00.00/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

elinvoimajohtaja Elina Laavi, p. 040 708 2121

työllisyysjohtaja Taisto Tuominen, p. 044 482 6976

kaupunkikulttuurijohtaja Henna Eskonsipo-Bradshaw, p. 044 482 0838

controller Maija Laine, p. 044 716 1433

Päätös

Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta hyväksyi seuraavan muutetun päätösehdotuksen:

Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että lisätään elinvoiman palvelualueen tuloja 0,8 milj. euroa ja vähennetään menoja 3,5 milj. euroa:

- elinvoiman yhteisien tuloja vähennetään 0,2 milj. euroa ja menoja vähennetään 0,9 milj. euroa hanketoiminnan sekä elinvoiman yhteisten toteumaennusteiden vuoksi,
- kasvupalveluihin lisätään menoja 0,3 milj. euroa elinvoimaa kehittävään toimintaan,
- työllisyyspalveluihin lisätään tuloja 1,1 milj. euroa maahanmuuttotyön laskennallisten korvausten toteumaennusteen sekä työllisyyspalvelujen kertaluonteisen tulon vuoksi ja vähennetään menoja 3,3 milj. euroa kevään pitkittyneiden yt-neuvottelujen ja työllistämisen edistämisen menojen

toteumaennusteen vuoksi,

- kaupunkikulttuuripalveluihin vähennetään tuloja 0,1 milj. euroa pääsylipputulosten toteumaennusteen vuoksi ja lisätään menoja 0,4 milj. euroa kaupunginteatterin tukemiseen.

Sitovuustasot muutoksen jälkeen

- elinvoiman yhteiset, toimintakate -429 200 euroa
- kasvupalvelut, menot -21 318 000 euroa
- työllisyyspalvelut, tulot 5 177 000 euroa, menot -45 841 300 euroa
- kaupunkikulttuuripalvelut, tulot 2 028 300 euroa, menot -29 606 300 euroa.

Esittelijä

elinvoimajohtaja Laavi Elina

Päätösehdotus

Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että lisätään elinvoiman palvelualueen tuloja 1,3 milj. euroa ja vähennetään menoja 3,5 milj. euroa:

- elinvoiman yhteisten tuloja vähennetään 0,2 milj. euroa ja menoja vähennetään 0,9 milj. euroa hanketoiminnan sekä elinvoiman yhteisten toteumaennusteiden vuoksi,
- kasvupalveluihin lisätään menoja 0,3 milj. euroa elinvoimaa kehittävään toimintaan,
- työllisyyspalveluihin lisätään tuloja 1,1 milj. euroa maahanmuuttotyön laskennallisten korvausten toteumaennusteen sekä työllisyyspalvelujen kertaluonteisen tulon vuoksi ja vähennetään menoja 3,3 milj. euroa kevään pitkittyneiden yt-neuvottelujen ja työllistämisen edistämisen menojen toteumaennusteen vuoksi,
- kaupunkikulttuuripalveluihin vähennetään tuloja 0,1 milj. euroa pääsylipputulosten

toteumaennusteen vuoksi ja lisätään menoja 0,4 milj. euroa kaupunginteatterin tukemiseen,
- Lahden kaupunginteatterille lisätään tuloja 0,5 milj. euroa lisättävän kaupungin tuen vuoksi.

Sitovuustasot muutoksen jälkeen

- elinvoiman yhteiset, toimintakate -1 079 200 euroa
- kasvupalvelut, menot -21 318 000 euroa
- työllisyyspalvelut, tulot 5 177 000 euroa, menot -45 841 300 euroa
- kaupunkikulttuuripalvelut, tulot 2 028 300 euroa, menot -29 606 300 euroa
- Lahden kaupunginteatteri, yli-/alijäämä, ylijäämää 479 400 euroa.

Käsittely

Asiaan oli jaettu muutosmoniste, joka sisälsi muutetun päätösehdotuksen ja muutoksia perusteluosaan.

Kokousasian liite korvattiin liitteellä "Talousarvion muutosesitys 2025, sitovuustasot, elinvoiman palvelualue_korjattu liite versio 9.9.2025".

Alla oleva perusteluosa on muutosmonisteen ja kokouksessa tehdyn muutoksen mukainen. Muutosmoniste on tämän päätöksen liitteenä.

Perusteluosa

Nyt esitettävät talousarviomuutokset perustuvat elinvoiman palvelualueen talouden toteuma ennusteeseen ja palvelualueen tarpeisiin kohdentaa määrärahojen uudelleen sekä elinvoimaa että työllistämistä kehittävään toimintaan ja kaupunginteatterin toiminnan tukemiseen. Elinvoiman palvelualueen lisätalousarvioesitys parantaa kaupungin tulosta 4,3 milj. euroa.

Kuntalain 110 §:n mukaan kunnan toiminnassa ja taloudessa on noudatettava talousarviota.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 25.11.2024 § 123 talousarvion vuodelle 2025.

Hyväksytyssä talousarviossa elinvoiman palvelualueella on valtuustoon nähden sitovuustasoina 'elinvoiman yhteiset, kasvupalvelut', sitovuutena toimintakate ja työllisyyspalvelut, sitovuutena tuloarvio ja määräraha.

Talousarvion ja käyttösuunnitelmien hyväksymisen jälkeen kaupunginvaltuusto hyväksyi 10.3.2025 § 28 hallintosäännön muutokset 1.6.2025 voimaan tulevana.

Lisäksi kaupunginhallitus hyväksyi 7.4.2025 § 121 elinvoiman palvelualueen toimintasäännön 1.6.2025 voimaan tulevana. Toimintasääntö päivitettiin vastaamaan organisaatiomuutosta, jossa elinvoiman palvelualue yhdistyi kaupungin liikuntapalvelujen, kulttuuripalvelujen, lukiokoulutuspalvelujen, osallisuus- ja hyvinvointipalvelujen, kaupunginmuseon, kaupunginorkesterin ja kaupunginteatterin kanssa yhdeksi palvelualueeksi. Elinvoiman palvelualue muodostuu muutoksen jälkeen elinvoimajohtajasta ja kolmesta vastuualueesta: kasvupalvelut, työllisyyspalvelut ja kaupunkikulttuuripalvelut. Kaupunkikulttuuripalvelujen vastuualueella toimivat Lahden kaupunginorkesteri ja Lahden kaupunginteatteri.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 9.6.2025 § 70 palvelualueen sitovat tasot 1.6.2025 alkaen ja organisaatiomuutokseen perustuvat talousarviomuutokset 1.9.2025 § 97.

Talousarvioon 2025 esitetään tehtäväksi seuraavat muutokset:

Lisätään elinvoiman palvelualueen tuloja 820 000 euroa ja vähennetään menoja 3 459 000 euroa, toimintakate paranee 4 279 000 euroa. Muutoksen yhteydessä esitetään määrärahojen kohdennuksia toisille sitovuuksille palvelualueen ja vastuualueiden tarpeita vastaavalla tavalla.

Elinvoiman yhteiset, sitova toimintakate

Vähennetään tuloja 200 000 euroa ja vähennetään menoja 850 000 euora, toimintakate paranee 650 000 euroa. Elinvoiman yhteisiin on keskitetty

palvelualueen hanketoiminta, jonka tuloista ennustetaan jäävän toteutumatta 200 000 euroa ja menoista 600 000 euroa. Lisäksi elinvoiman yhteisistä ennustetaan jäävän toteutumatta menoja 250 000 euroa. Menoista 650 000 euroa esitetään kohdennettavan palvelualueen vastualueiden tarpeisiin.

Kasvupalvelut, sitova tuloarvio ja määräraha

Lisätään menoja 275 000 euroa, toimintakate heikenee 275 000 euroa. Laaditun puolivuosiennusteen mukaan vastuualueelta jää toteutumatta menoja 0,4 milj. euroa kasvupalvelujen yhteisistä ja lukiopalveluista. Palvelualueen elinvoimaa kehittävään toimintaa tarvitaan määrärahoja 0,7 milj. euroa, joista 0,4 milj. euroa katetaan vastuualueelta. Esitetään menoja siirrettäväksi elinvoiman yhteisistä 275 000 euroa.

Työllisyyspalvelut, sitova tuloarvio ja määräraha

Lisätään työllisyyspalvelujen tuloja 1 100 000 euroa ja vähennetään menoja 3 320 000 euroa, toimintakate paranee 4 420 000 euroa.

Valtio (KEHA-keskus) maksaa lain kotoutumisen edistämisestä (1386/2010) mukaista laskennallista korvausta kuukausittain maahanmuuttotyö-palveluyksikölle pakolaisten ohjauksen, neuvonnan ja muun kotoutumista tukevan toiminnan järjestämisestä. Korvaukset maksetaan kunnassa asuvista korvausten piirissä olevista henkilöistä, ja siihen on vuoden 2025 toteumassa vaikuttanut mm. kotikunnan Lahdesta kuluvan vuoden aikana saaneet henkilöt. Korvausta arvioidaan maksettavan Lahden kaupungille enemmän kuin mitä voimassa olevassa talousarviossa on huomioituna. Esitetään International House Lahti -yksikön tuloja lisättäväksi 0,7 milj. euroa.

Työllisyyspalveluille on maksettu kertaluonteinen takaisinveloitus toteutumattomasta sopimuksesta. Takaisinveloitus kohdistetaan tuloihin, minkä vuoksi lisätään työllisyyspalvelujen tuloja 400 000 euroa.

Työllisyyspalvelujen menoja arvioidaan säästyvän henkilöstökuluista kevään pitkittyneiden yt-neuvottelujen vuoksi, kun avoimena olevia tehtäviä ei ole voitu täyttää prosessin aikana. Tilapäinen henkilöstövajaus vaikuttaa myös muihin henkilöstöön liittyviin menoihin. Työllisyyspalvelujen yhteisistä ja asiakaspalveluista ennustetaan jäävän toteutumatta 420 000 euroa. Menoista 61 000 euroa esitetään kohdennettavan palvelualueen muiden vastuualueiden tarpeisiin.

Työllistämisen edistämisen menoista arvioidaan jäävän toteutumatta 2,9 milj. euroa mm. palkkatuen ja yhteishankintakoulutusten vähentyneen kysynnän vuoksi. Osa myönnetystä tuista siirtyy maksettavaksi vuoden 2026 puolella, mutta siirtyvän osan arvioimisesta ei ole nyt ensimmäisenä toimintavuotena vertailutietoa. Menojen toteumaennuste sisältää Q2-vaiheessa tehdyn tarkastelun sekä palvelualueen työllisyyttä kehittävään toimintaan tarvitsemat määrärahat 1,2 milj. euroa.

Kaupunkikulttuuripalvelut, sitova tuloarvio ja määräraha

Vähennetään kaupunkikulttuuripalvelujen tuloja 80 000 euroa ja lisätään menoja 436 000 euroa, toimintakate heikkenee 516 000 euroa.

Laaditun ennusteen mukaan kaupunginmuseon tulot eivät toteudu odotetulla tavalla, tulo-odotuksen alistuksen ennustetaan olevan 230 000 euroa.

Liikuntapalvelujen tulojen ennustetaan ylittävän tulo-odotuksen 150 000 euroa.

Ennusteen kokonaisvaikutus vastuualueen tuloihin on alitusta 80 000 euroa.

Palvelualueen menoista ennustetaan jäävän toteutumatta liikuntapalveluista ja osallisuuden ja hyvinvoinnin asiantuntijapalveluista yhteensä 350 000 euroa.

Kaupunkikulttuuripalvelujen johtamiseen sekä elinvoimaan kehittävään toimintaan tarvitaan määrärahaa 286 000 euroa. Ennusteen mukaan kaupunginteatteri ei saavuttaisi toiminnan tulotavoitteitaan vaikka menoja jääkin toteutumatta.

Vastuualue lisää teatterille kaupungintukea 0,5 milj., jolla estetään teatterin taseen edellisvuosien ali-/ylijiäämän kasvattamista. Esitetään menoja siirrettäväksi

elinvoiman yhteisistä 375 000 euroa ja työllisyyspalvelujen vastuualueelta 61 000 euroa, yhteensä 436 000 euroa.

Laaditun puolivuosiennusteen mukaan kaupunginteatterin toiminnan tulot ja menot eivät toteudu tulo-odotusten mukaisesti, mitkä molemmat ovat alittumassa käyttösuunnitelmaan nähden. Tulojen alitus on ennusteen mukaan 683 000 euroa ja menojen alitus 186 000 euroa, minkä vuoksi kaupunginteatterille ennustetaan syntyvän alijäämää 497 000 euroa. Teatterilla on aiemmilta vuosilta taseessa kertynyttä alijäämää 1,5 milj. euroa, mikä kasvaisi 2,0 milj. euroon, mikäli kaupunki ei lisäisi tukeaan teatterille. Esitetään lisättäväksi teatterille kaupungin tukea 0,5 milj. euroa, mutta samalla vähennetään liikevaihto-odotusta 0,5 milj. eurolla. Muutos käsitellään käyttösuunnitelman muutoksena. Teatterille käynnistetään selvitys tulevaisuuden mahdollisuuksista.

Muutos päivitetään elinvoiman palvelualueen käyttösuunnitelma kaupunginvaltuuston käsiteltävä esitetyn talousarviomuutoksen.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Konsernihallinto/talousoalvelut, elinvoimajohtaja, kasvupalvelujohtaja,
työllisyysjohtaja

Liitteet

- 3 Muutosmoniste 24 §_II
- 4 Talousarvion muutosesitys 2025, sitovuustasot, elinvoiman palvelualue_korjattu liite versio 9.9.2025

Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta
Pöytäkirja

nro 3

Lahden kaupunki, Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta, 09.09.2025

§ 25

Elinvoiman palvelualueen vuoden 2026 talousarvioesitys ja vuosien 2026-2028
taloussuunnitelmaesitys

3696/02.00.00.00/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

elinvoimajohtaja Elina Laavi, p. 040 708 2121

työllisyyspalvelujohtaja Taisto Tuominen, p. 044 482 6976

kaupunkikulttuurijohtaja Henna Eskonsipo-Bradshaw, p. 044 482 0838

controller Maija Laine, p. 044 716 1433

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin. Samalla lautakunta merkitsi tiedokseen esityslistan
liitteenä 2 olleen Lahden Tilakeskuksen valmisteleman talonrakennusinvestointien
suunnitelman.

Korjattiin teknisenä korjauksena liitteen sivulle 18 (2. Liite 1 Toiminnan tunnusluvut)
lukiokoulutusta koskevaan kohtaan viimeiselle riville Kurssit/opiskelija (kpl):

TA 2026: 0,90 -> 0,94, TS 2027: 0,87 -> 0,94, TS 2028: 0,87 -> 0,94

Esittelijä

elinvoimajohtaja Laavi Elina

Päätösehdotus

Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle
elinvoiman palvelualueen vuoden 2026 talousarvioksi ja vuosien 2026–2028
taloussuunnitelmaksi liitteen mukaisen esityksen kaupunginjohtajan

talousarvioehdotuksen valmistelua varten. Elinvoimajohtajalle varataan mahdollisuus tehdä teknisiä muutoksia.

Käsittely

Puheenjohtajan ehdotuksesta lautakunta käsitteli esitystä sitovuustasoin.

Käsiteltäessä Lahden seudun Kehitys Ladec Oy:n avustusta esityksen kohdassa "1.2. Kasvupalvelut -vastuualue" puheenjohtaja Milla Bruneau ilmoitti olevansa esteellinen. Esteellisyys todettiin hallintolain 28 § 1 momentin 5 kohdan perusteella. Milla Bruneau poistui asian käsittelyn ja päätöksen teon ajaksi. Varapuheenjohtaja Tomi Sairomaa toimi puheenjohtajana Ladec Oy:n avustusta käsittelevän kohdan ajan.

Korjattiin teknisenä korjauksena liitteen sivulle 18 (2. Liite 1 Toiminnan tunnusluvut) lukiokoulutusta koskevaan kohtaan viimeiselle riville Kurssit/opiskelija (kpl):

TA 2026: ~~0,90~~ -> 0,94, TS 2027: ~~0,87~~ -> 0,94, TS 2028: ~~0,87~~ -> 0,94

Perusteluosa

Kaupunginhallitus on 25.8.2025 § 263 vahvistanut elinvoiman palvelualueen vuosien 2026-2028 talousarviokehityksen ja päättänyt 16.6.2025 § 203 talousarvion laadintaohjeista. Elinvoiman palvelualueen talousarvioesitys on laadittu annettujen ohjeiden mukaisesti ja annettuun kehikseen.

Laadintaohjeessa on elinvoiman palvelualueelle määritelty sitoviksi tasoiksi:

- elinvoiman yhteiset: toimintakate
- kasvupalvelut-vastuualue: tuloarvio ja määräraha
- työllisyyspalvelut-vastuualue: tuloarvio ja määräraha
- kaupunkikulttuuripalvelut-vastuualue: tuloarvio ja määräraha
- Lahden kaupunginorkesteri: tilikauden yli-/alijäämä
- Lahden kaupunginteatteri: tilikauden yli-/alijäämä

Kaupunginjohtaja kokoaa lautakuntien valmistelemat talousarvioesitykset ja valmistelee tarvittaessa tasapainoehdotuksen kaupunginhallitukselle osana kaupunginjohtajan talousarvioesitystä.

Liitteenä on esitetty elinvoima- ja hyvinvointilautakunnan esitys vuoden 2026 talousarvioksi ja vuosien 2026-2028 taloussuunnitelmaksi.

Lahden Tilakeskus on valmistellut talonrakennusinvestointien suunnitelman.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Ote: konsernihallinto/talouspalvelut; Elinvoiman palvelualue: elinvoimajohtaja, työllisyysjohtaja, kaupunkikulttuurijohtaja

Liitteet

- 5 Elinvoiman palvelualue, esitys vuoden 2026 talousarvioksi ja vuosien 2026-2028 taloussuunnitelmaksi ELHY 9.9.2025 § 25
- 6 Lahden Tilakeskuksen investoinnit, osa konsernihallinnon yksikön esityksestä TA2026 ja TS2026-TS2028

Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta
Pöytäkirja

nro 3

Lahden kaupunki, Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta, 09.09.2025

§ 26

Vesiliikuntakeskuksen toteutus

3841/10.03.02.00/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

liikuntajohtaja Aleksi Nyström, p. 044 483 1794

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

elinvoimajohtaja Laavi Elina

Päätösehdotus

Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta päättää puoltaa vesiliikuntakeskuksen toteuttamista valtuustosopimuksen mukaisesti.

Käsittely

Keskustelun kuluessa jäsen Seppo Korhonen teki seuraavan, esittelijän pohjaehdotuksesta poikkeavan esityksen päätösehdotukseen:

”Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta päättää puoltaa vesiliikuntakeskuksen toteuttamista valtuustosopimuksen mukaisesti. Lautakunta pitää tarpeellisena myös Saksalan uimahallin peruskorjausta alueen lähipalvelujen ja senioriliikunnan turvaamiseksi.”

Esitys raukesi kannattamattomana.

Perusteluosa

Vesiliikuntakeskus on merkittävä liikuntapaikkainvestointi, joka liittyy kaupungin strategiaan tavoitteisiin hyvinvoinnin, elinvoiman ja ympäristövastuun edistämisessä.

Urheiluekosysteemin kehittyminen

Lahden vesiliikuntakeskus on keskeinen osa kaupungin kehittyvää urheiluekosysteemiä – kokonaisuutta, jossa liikuntapaikat, urheiluseurat, koulut, yritykset ja tapahtumatuottajat toimivat yhteistyössä. Sporttiekosysteemi tarkoittaa fyysisten tilojen, palveluiden ja toimijoiden verkostoa, joka mahdollistaa monipuolisen liikunnan, urheilun ja hyvinvoinnin edistämisen. Vesiliikuntakeskus toimii tässä solmukohtana, jossa yhdistyvät uimaopetus, kilpaurheilu, kuntalaisten liikunta, matkailu ja tapahtumat. Ekosysteemin toimivuus edellyttää nykyaikaisia, muuntojoustavia ja saavutettavia tiloja, jotka mahdollistavat yhteiskäytön ja resurssien tehokkaan hyödyntämisen. Uusi keskus vahvistaa Lahden urheilubrändiä ja tukee kaupungin vetovoimaa niin asukkaiden kuin vierailijoiden näkökulmasta.

Tarve investoinnille

1. Vesiliikuntakeskus toimii osana laajempaa kaupunkiekosysteemiä, yhdistäen liikunnan, terveyden, koulutuksen, tapahtumatuotannon ja matkailun.
2. Nykyiset uimahallit ovat käyttöikänsä lopussa, eivätkä vastaa nykypäivän vaatimuksia. Peruskorjaus ei ole taloudellisesti tai toiminnallisesti perusteltua.
3. Vesiliikuntakeskus tukee Lahden asemaa ympäristö- ja urheilukaupunkina, ja toimii kaupunkikuvallisena maamerkkinä.

4. Hanke edistää lasten ja nuorten uimataitoa sekä hyvinvointia. Uimaopetuksen kapasiteetti keskustan alueella ei tällä hetkellä riitä opetussuunnitelman tavoitteiden saavuttamiseen.

Yhteys valtuustosopimukseen

Vesiliikuntakeskus on nimetty yhdeksi keskeisistä investointihankkeista Lahden kaupungin valtuustosopimuksessa Hyvinvoinnin ja kasvun Lahti 2030. Sopimus linjaa kaupungin strategiset tavoitteet vuosille 2025–2029, joista yksi on hyvinvoivien lasten ja nuorten kaupunki. Vesiliikuntakeskus tukee tätä tavoitetta tarjoamalla laadukkaat ja saavutettavat puitteet uimaopetukselle, liikunnalle ja harrastustoiminnalle. Lisäksi hanke edistää Lahden tavoitetta olla kestävän kasvun ympäristökaupunki, muun muassa energiatehokkaiden ja ekologisten ratkaisujen kautta. Valtuustosopimuksen mukaisesti vesiliikuntakeskus toimii konkreettisenä toimenpiteenä, joka tukee kaupungin kehitystä ja strategista suuntaa.

Tavoitteet ja vaikutukset

- Tavoiteltu asiakasmäärä yli 400 000 käyntiä vuodessa.
- Rakennuksen koko noin 8800 brm², kustannusarvio noin 38 M€.
- Rakentaminen ajoittuisi vuosille 2027–2029.
- Sijainti mahdollistaa synergiat muiden palveluiden, tapahtumien ja urheilutoiminnan kanssa.
- Tilat suunnitellaan monikäyttöisiksi, esteettömiksi ja energiatehokkaiksi

Toimivalta

Lahden kaupungin hallintosäännön (voimassa 1.6.2025 alkaen) mukaan elinvoima- ja hyvinvointilautakunta vastaa elinvoiman palvelualueen asioista, joihin kuuluvat muun muassa:

Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta
Pöytäkirja

nro 3

- 1) Liikuntapalvelut ja liikuntapaikkaverkoston kehittäminen, Hallintosäännön mukaisesti lautakunnan vastuulla on päättää toimipisteiden määrästä ja sijainnista.
- 2) Liikuntapaikkainvestointien valmistelu ja suunnittelu.
- 3) Palveluiden ja tilojen kehittämisen ohjaus elinvoiman näkökulmasta.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Ote: asian valmistelija

Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta
Pöytäkirja

nro 3

Lahden kaupunki, Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta, 09.09.2025

§ 27

Liikuntapalveluiden vuosiavustusten 2025 täydentäminen

1036/02.02.00.00/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

liikuntajohtaja Aleksi Nyström, p. 044 483 1794

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

elinvoimajohtaja Laavi Elina

Päätösehdotus

Lautakunta päättää myöntää 10 500 € avustusta LCS Panthers ry:lle.

Samalla lautakunta valtuuttaa talouspalvelut laittamaan avustukset maksuun päätöksen mukaisesti. Avustukset maksetaan päätöksen saatua lainvoiman.

5000 euroa tai sitä enemmän vuosiavustusta saanut yhdistys on velvollinen toimittamaan selvityksen vuonna 2025 myönnettyjen varojen käytöstä 31.3.2026 klo 15.00 mennessä. Selvitys toimitetaan osoitteeseen kirjaamo@lahti.fi

Käsittely

Varapuheenjohtaja Tomi Sairomaa ilmoitti olevansa esteellinen. Lahden Kortteliliiga on saanut avustusta, kun aiempi lautakunta, eli hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta, päätti avustuksista 20.5.2025 § 41. Esteellisyys todettiin hallintolain

28 § 1 momentin 5 kohdan perusteella. Tomi Sairomaa poistui asian käsittelyn ja päätöksen teon ajaksi.

Hyväksyttiin yksimielisesti tekninen korjaus kokousasian otsikkoon
"Liikuntapalveluiden vuosiavustukset 2025", eli se muutettiin muotoon
"Liikuntapalveluiden vuosiavustusten 2025 täydentäminen".

Perusteluosa

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta päätti kokouksessaan 20.5.2025 myöntää liikuntapalveluiden vuosiavustuksia yhteensä 161 800 €. Hakemuksensa vaillinaisin liittein määräaikaan mennessä jättäneen LCS Panthers ry avustuksista, ei päätetty. LCS Panthers ry on täydentänyt hakemuksensa. Lahden kaupungin hallintosäännön muutoksen mukaisesti liikuntapalveluiden vuosiavustuksien myöntäminen on 1.6.2025 alkaen elinvoima- ja hyvinvointilautakunnan vastuulla.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Ote: avustusten hakijat, laskutustiimi

Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta
Pöytäkirja

nro 3

Lahden kaupunki, Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta, 09.09.2025

§ 28

Lahden kaupungin ja CC Breakaway Oy:n yhteistyösopimus 2026-2028

3803/02.02.00.01/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

tapahtumapäällikkö Inkeri Määttä, p. 044 416 3890

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin teknisellä korjauksella siten, että kolmanteen kappaleeseen korjattiin oikea kustannuspaikka (kuuluu olla kaupunkikulttuuripalvelujen kustannuspaikka tapahtumien tukeminen 2206).

Lautakunnan jäsen Seppo Korhonen ilmoitti eriävän mielipiteensä merkittäväksi pöytäkirjaan.

Esittelijä

elinvoimajohtaja Laavi Elina

Päätösehdotus

Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta päättää, että Lahti toimii isäntäkaupunkina kansainvälisen pyöräilyliitto UCI:n maailmanmestaruuskisojen karsintakilpailuille vuosina 2026–2028 sekä isännöi vuoden 2027 UCI:n gravel-pyöräilyn EM-kisoja. Tapahtumien toteuttamisesta kaupunki solmii yhteistyökumppanuussopimuksen CC Breakaway Oy:n kanssa, joka toimii tapahtumien paikallisena operaattorina. Sopimuksen aiheuttamat kustannukset kaupungille ovat kolmelta vuodelta yhteensä 250 000 euroa, josta EM-kisojen arvo on 150 000 euroa.

Samalla lautakunta valtuuttaa tapahtuma- ja kulttuuripalvelut neuvottelemaan ja elinvoimajohtajan allekirjoittamaan sopimuksen CC Breakaway Oy:n kanssa koskien tapahtumien järjestämistä Lahdessa vuosina 2026-2028

Kustannukset katetaan kaupunkikulttuuripalvelujen kustannuspaikalta tapahtumien tukeminen 2206 edellyttäen, että summa sisältyy vuosittain kaupungin talousarvioon ja elinvoimapalveluiden käyttösuunnitelmaan.

Jos tapahtumaa ei toteuteta tai kaikkia kumppanuussopimuksen ehtoja ei täytetä, sopimus raukeaa eikä kustannuksia makseta.

Käsittely

Keskustelun kuluessa jäsen Seppo Korhonen esitti, että asia tulee jättää pöydälle. Esitys raukesi kannattamattomana.

Hyväksyttiin yksimielisesti tekninen korjaus päätösehdotuksen kolmanteen kappaleeseen: "Kustannukset katetaan ~~kasvupalveluiden~~ kaupunkikulttuuripalvelujen kustannuspaikalta tapahtumien tukeminen 2206 edellyttäen, että summa sisältyy vuosittain kaupungin talousarvioon ja elinvoimapalveluiden käyttösuunnitelmaan."

Perusteluosa

Tiivistelmä

Gravel-pyöräily on nopeasti kasvava pyöräilyn alalaji, joka yhdistää maantiepyöräilyn ja maastopyöräilyn elementtejä. Se tapahtuu pääasiassa sorateilla, metsäteillä ja muilla päällystämättömillä reiteillä, jotka tarjoavat monipuolisen ja luonnonläheisen ajokokemuksen.

UCI eli Union Cycliste Internationale on kansainvälinen pyöräilyliitto, joka toimii kaikkien pyöräilyn alalajien kattojärjestönä. UCI järjestää vuosittain gravel-pyöräilyn maailmanmestaruuskilpailut, joiden karsintoja järjestetään eri puolilla maailmaa.

Lisäksi UCI järjestää vuosittain EM-kilpailut, vuoden 2025 kilpailut järjestetään Alankomaissa.

Järjestäjän arvion mukaan tapahtumien kävijämäärät vaihtelevat 1150-2200 henkilön välillä. Kolmen vuoden aikana tapahtumien aluetaloudellinen vaikutus nousee yhteensä yli 1,7 miljoonaan euroon, sillä tapahtumakävijöillä on pitkä viipymä.

Järjestäjäorganisaatio haluaa sitoutua Lahteen ja haluaa Lahdessa järjestettävän vuosien 2026-2028 sorapyöräilyn virallisen lajiliiton alaiset tapahtumat.

Yleistä tapahtumasta

Gravel- eli soratiepyöräilytapahtumasarja pohjautuu tapahtumajärjestäjä Breakaway CC:n jo kuuden vuoden ajan tuottamaan Falling Leaves -gravel-tapahtumaan. Tapahtuma on ollut osa Nordic Gravel Series -sarjaa ja kuuluu nyt kansainväliseen Gravel World Series -kokonaisuuteen, jonka tapahtumat toimivat gravel-pyöräilyn maailmanmestaruuskisojen karsintakilpailuina. Elinvoima- ja työllisyysjaosto on myöntänyt Breakaway CC:lle 25 000 euron vuosittaisen tuen Nordic Gravel Series - Falling Leaves Lahti -tapahtuman järjestämiseen vuosina 2025–2026 (Päätöspäivämäärä 18.11.2024 § 94). Tämä uusi päätös korvaa aiemman päätöksen vuoden 2026 osalta ja uusi yhteistyösopimus korvaa aiemman sopimuksen.

UCI Gravel World Series -tapahtumat ovat avoimia sekä ammattiurheilijoille että harrastajille, ja ne järjestetään pääosin luonnon keskellä sorateilla ja poluilla. Tämä tekee gravel-pyöräilystä helposti lähestyttävän ja yhteisöllisen lajin.

Pyöräilytapahtuma on kasvanut määrätietoisesti koko olemassaolonsa ajan, ja sen kehitys on johtanut siihen, että tapahtuma on hyväksytty osaksi kansainvälisen pyöräilyliiton (UCI) virallista tapahtumakalenteria. Tämä merkitsee merkittävää askelta tapahtuman kansainvälisessä asemassa ja tunnustamisessa.

Tapahtumien aikataulut:

- 12.-14.9.2026 – Gravel World Series, ajankohta on jo vahvistettu.
- 2.-4.7.2027 – UCI:n gravel-pyöräilyn EM-kisat, päivämäärät varmistuvat syyskuussa 2025.
- 30.6.-1.7.2028 – Gravel World Series, päivämäärä vahvistuu UCI:n kalenterien mukaan 2027.

Euroopanmestaruuskisojen osalta tapahtuman kisakeskuksena toimii Lahden matkustajasatama, jossa on lähtö- ja maalialue. Tapahtuman reitit kiertelevät Lahden alueella.

Aluetaloudelliset vaikutukset

Tapahtumien kävijämäärissä tavoitellaan nousujohteista kasvua.

Tapahtumajärjestäjä on ilmoittanut lukemat, jotka edustavat hyvin maltillisia arvioita:

- 2026: 850 osallistujaa + 300 katsojaa, yhteensä 1150 henkilöä
- 2027: 1200 osallistujaa + 1000 katsojaa, yhteensä 2200 henkilöä
- 2028 – 1200 osallistujaa + 800 katsojaa, yhteensä 2000 henkilöä

Yhteensä kolmen vuoden kävijä- ja osallistujatavoite on 5350 henkilöä.

Tapahtumiin voidaan odottaa 35–40 eri kansallisuutta muihin vastaaviin kilpailuihin pohjaten. Tapahtuman kansainvälisestä luonteesta ja aikataulutuksesta johtuen Lahteen matkustavilla on pitkä viipymä, 3-4 vuorokautta. Osallistujista 70 prosenttia tulee Lahteen Suomen rajojen ulkopuolelta. Näillä kävijämäärillä ja yöpymisvuorokausilla laskettuna kolmen vuoden aikana tapahtumista syntyy Lahteen yli 1,7 miljoonan euron aluetaloudelliset vaikutukset.

Matkailutulujen lisäksi kaupunki saa laajaa näkyvyyttä tapahtumien suoran televisioinnin/striimauksen ansiosta. Kansainvälinen markkinointi alkaa ensi marraskuussa lajin MM-kisoissa Maastrichtissa yhdessä Golazon kanssa, joka on lajin EM-kisojen oikeuksienomistaja ja markkinajohtaja. Lisäksi tapahtumajärjestäjä

on solmimassa yhteistyösopimuksia gravel-pyöräilystä tunnettujen vaikuttajien kanssa, joiden kautta Lahden on mahdollista saada erittäin laajaa näkyvyyttä (6,5 M seuraajaa) sosiaalisen median kautta. Lisäksi järjestäjä pystyy hyödyntämään välillisesti markkinoinnissaan UCI:n 180 000 lajiaktiivin rekisteriä, jossa yli 80 kansallisuutta.

Edut kaupungille

Tapahtumajärjestäjä tarjoaa isäntäkaupungille mahdollisuuden laajaan näkyvyyteen eri medioissa ja lisäksi isäntäkaupunki saa laajan logonäkyvyyden kaikessa markkinoinnissa niin ennakoon kuin itse kisatapahtumissa.

Lahti/Suomi profiloituu lajin parissa merkittävänä ensimmäisenä suurten keskieurooppalaisten pyöräilymaiden (Belgia, Italia, Ranska, Saksa) ulkopuolisena kohteena, mikä luo entistä paremman pohjan tapahtuman kasvulle ja antaa myös merkittävän matkailumarkkinoinnillisen ulottuvuuden osallistujien huoltojoukkojen ja perheiden osallistuessa kisoihin mukaan.

Tapahtuma sopii hyvin olemassaoleviin olosuhteisiin eikä vaadi kaupungin toimesta mitään väliaikaisrakenteita.

Kokonaisuudessaan tapahtuma tukee Lahden kaupungin strategista tavoitetta kehittyä kansainvälisenä urheilu-, matkailu- ja tapahtumakaupunkina. Lisäksi tapahtuma toteuttaa Lahden kaupunginhallituksen hyväksymää tapahtumatoiminnan kasvu- ja kehittämisohjelmaa 2030 (11.12.2023, § 145).

Kaupungin vastuut

Yhteistyökumppanuussopimuksessa kaupunki sitoutuu maksamaan CC Breakaway Oy:lle seuraavasti:

- 2026: 50.000 €
- 2027: 150.000 €

Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta
Pöytäkirja

nro 3

- 2028: 50.000 €

Sopimuksesta ja tapahtumien järjestämisestä ei synny kaupungille muita kuluja
yllämainittujen lisäksi.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Tiedoksi: CC Breakaway Oy

Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta
Pöytäkirja

nro 3

Lahden kaupunki, Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta, 09.09.2025

§ 29

Tiedoksi merkittävät asiat

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

elinvoimajohtaja Laavi Elina

Päätösehdotus

Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta merkitsee asiat tiedoksi.

Perusteluosa

Tiedoksi tuodaan seuraavat asiat:

- lautakunnan alaisten viranhaltijoiden viranhaltijapäätökset
ajalta 29.8.-4.9.2025

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta
Pöytäkirja

nro 3

Lahden kaupunki, Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta, 09.09.2025

§ 30

Muut asiat

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

elinvoimajohtaja Laavi Elina

Päätösehdotus

Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta merkitsee asiat tiedoksi.

Perusteluosa

-

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta
Pöytäkirja

nro 3

Lahden kaupunki, Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta, 09.09.2025

§ 31

Täydennysperukirja, perillisittä kuolleen kuolinpesän omaisuuden hakeminen Lahden kaupungille (salassa pidettävä)

517/02.04.00.00/2023

Asia käsiteltiin salaisena perustuen viranomaisten toiminnasta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin kohtaan 23.

Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta
Pöytäkirja

nro 3

Lahden kaupunki, Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta, 09.09.2025

§ 32

Oikaisuvaatimus elinvoima- ja hyvinvointilautakunnan päätökseen 12.8.2025 § 9

1919/02.02.00.02/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

kansainvälisen osaamisen päällikkö Juha Valta, p. 044 483 1865

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

elinvoimajohtaja Laavi Elina

Päätösehdotus

Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta päättää hylätä oikaisuvaatimuksen.

Käsittely

Puheenjohtaja Milla Bruneau ilmoitti olevansa esteellinen. Esteellisyys todettiin hallintolain 28 § 1 momentin 5 kohdan perusteella. Milla Bruneau poistui asian käsittelyn ja päätöksen teon ajaksi. Varapuheenjohtaja Tomi Sairomaa toimi puheenjohtajana.

Perusteluosa

Elinvoima- ja hyvinvointilautakunnan päätökseen 12.8.2025 § 9 koskien International House Lahti -yleisavustusten myöntämistä on saapunut oikaisuvaatimus. Oikaisuvaatimus on saapunut määräajassa, joten se otetaan käsittelyyn.

Oikaisuvaatimuksen tekijä vaatii oikaisua elinvoima- ja hyvinvointilautakunnan päätökseen koskien Ubuntu-Fin ry:n avustushakemusta. Lautakunta on päätöksessään perustellut, että Ubuntu-Fin ry:lle ei myönnetä avustusta, sillä avustuksen hakijan kotipaikka on Helsinki.

Saapuneen oikaisuvaatimuksen mukaan hakijalla oli jäänyt huomaamatta, että avustushakemuksen liitteeksi toimitetut yhdistyksen säännöt oli vanha versio, jossa yhdistyksen kotipaikka oli Helsinki. Oikaisuvaatimuksen liitteeksi on toimitettu päivitetty versio yhdistyksen säännöistä, jossa yhdistyksen kotikunta on Asikkala. Oikaisuvaatimuksen tekijä kertoo oikaisuvaatimuksessa, että vaikka kotikunta onkin Asikkala, avustusprojektit on kohdennettu Lahteen, jossa myös kaksi hallituksen jäsentä asuvat.

International House Lahti -yleisavustusta voi hakea lahtelainen rekisteröitynyt yhdistys tai yhdistys, joka on jättänyt rekisteröintihakemuksensa edellisen vuoden kesäkuun loppuun mennessä. Oikaisuvaatimuksessa ei ole esitetty yhdistyksen kotikunnan olevan Lahti. Näin ollen Ubuntu-Fin ry ei täytä avustuksen saamisen ehtoja eikä oikaisuvaatimusta voida hyväksyä.

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus

Toimenpiteet

Ote oikaisuvaatimuksen tekijä

Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta

Pöytäkirja

nro 3

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 21, § 22, § 23, § 24, § 25, § 26, § 29, § 30

Lahden kaupunki

MUUTOKSENHAKUKIELTO

oikaisuvaatimus/kunnallisvalitus

Koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalain 136 §:n nojalla tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Lahden kaupunki

Harjukatu 31, PL 202

15101 Lahti

03 814 2355

kirjaamo@lahti.fi

www.lahti.fi

0149669-3

Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta
Pöytäkirja
Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 27, § 28, § 31

nro 3

Lahden kaupunki

OIKAISUVAATIMUSOHJE, kunnallisasiat**Oikaisuvaatimusoikeus**

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta ei saa tehdä päätöksistä, jotka koskevat virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista (Laki kunnallisesta viranhaltijasta 50 §).

Oikaisuvaatimusviranomainen

Asianomainen viranomainen/toimielin (mainittu päätöksessä/otteessa)

Yhteystiedot

Lahden kaupunki / kirjaamo

Postiosoite: PL 202, 15101 Lahti

Käyntiosoite: Lahden Palvelutori, Lahti-Piste, Kauppakeskus Trio, 2. krs, Aleksanterinkatu 18

Lahti-Pisteen aukioloaika: 8.00–18.00, **oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä oikaisuvaatimus on jätettävä kuitenkin kirjaamon (= viraston) aukioloaikana eli klo 15.00 mennessä**, jotta se katsotaan ajallaan saapuneeksi

puh. 03 814 2214

Sähköposti: kirjaamo(at)lahti.fi

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun päätös on asetettu nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä ja muussa tapauksessa seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Oikaisuvaatimusaika taloudellisin ja tuotannollisin perustein tehdystä irtisanomista koskevasta päätöksestä alkaa kulua vasta irtisanomisajan päättymisestä.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteluineen sekä sen tekijä ja yhteystiedot. Jos oikaisuvaatimus päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle oikaisuvaatimusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä riippumatta tavasta, jolla se toimitetaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Omalla vastuulla oikaisuvaatimuksen voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin oikaisuvaatimus on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta
Pöytäkirja
15101 Lahti

nro 3

03 814 2355

kirjaamo@lahti.fiwww.lahti.fi

0149669-3

Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta
Pöytäkirja
Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 32

nro 3

Lahden kaupunki

VALITUSOSOITUS, kunnallisasiat**Valitusoikeus ja valitusperusteet**

Kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Yhteystiedot

www.oikeus.fi/hallintooikeudet/hameenlinnanhallinto-oikeus

Raatihuoneenkatu 1

13100 Hämeenlinna

029 56 42210

faksi 029 56 42269

hameenlinna.hao(at)oikeus.fi

Aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 8.00-16.15.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta
Pöytäkirja
Valitusaika ja sen alkaminen

nro 3

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Annettaessa päätös asianosaiselle tiedoksi hänen suostumuksellaan sähköisenä viestinä hänen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Muuta tiedoksiantotapaa käytettäessä asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Valitusaika taloudellisin ja tuotannollisin perustein tehdystä irtisanomisesta koskevasta päätöksestä alkaa kulua vasta irtisanomisajan päättymisestä.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus tehdään kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta;
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi;
- vaatimusten perustelut;
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta
Pöytäkirja

nro 3

Valitukseen on liitettävä

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on tarvittaessa esitettävä valtakirja (HOL 32 §).

Valitusasiakirjojen toimittaminen valitusviranomaiselle

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle valitusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun 26 päivä tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Tuomioistuinmaksut

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n mukaan muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään hallinto-oikeudessa ja markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksuja ja hakemusmaksuja korvauksena asian käsittelystä ja suoritetuista toimenpiteistä tuomioistuimissa 4 ja 5 §:n poikkeuksia lukuun ottamatta. Valituksen käsittelyn maksullisuudesta saa tietoja valitusviranomaiselta. [Linkki tuomioistuinmaksulakiin \(1455/2015\)](#). Ajantasainen tieto hallinto-oikeuden oikeudenkäyntimaksuista [Tuomioistuinlaitoksen sivustolta](#).

Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta
Pöytäkirja
03 814 2355
kirjaamo@lahti.fi
www.lahti.fi
0149669-3

nro 3